

هوالحکیم

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دانشکده بهداشت

گروه ارتقا سلامت

طرح دوره « ارتقا سلامت اجتماع محور »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: ارتقا سلامت اجتماع محور	تعداد واحد: ۲ واحد (۱,۵ واحد نظری، ۰,۵ واحد عملی)	
گروه هدف: دانشجویان دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه ارتقا سلامت	شماره درس: ۱۸	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مسعود کریمی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: ارتقا سلامت
اطلاعات تماس:		
• نشانی محل کار: شیراز، دانشکده بهداشت		
• ایمیل: karimeim@sums.ac.ir		
• تلفن محل کار: ۹-۰۷۱۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی: ۲۳۱		
• ساعات دسترسی به استاد: ۲۲-۸		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
در این درس فراگیران کاربرد رویکردهای جامعه شناختی را درک و در مسائل و مشکلات سلامت و تحلیل و برنامه ریزی مداخلات اجتماع محور بکار می گیرند
اهداف درس
هدف کلی: فلسفه و رویکردهای نظری و عملی جامعه شناختی و کاربرد آنها در طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات ارتقا سلامت اجتماع محور

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

آشنایی دانشجو با:

- تعریف جامعه و اجتماع و مولفه های اجتماعی تعیین کننده سلامت
- تعریف فرهنگ، فرهنگ سلامت و لایه های آن
- فرهنگ سازمانی (مفهوم و تعریف، عوامل و اجزا، شکل گیری و تداوم)
- مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر و غلبه بر عوامل مقاوم
- مدل های فرهنگ سلامت محور
- تعاریف، ضرورت و اهمیت ارتقاء سلامت اجتماع محور
- اهداف و ویژگی های مداخلات اجتماع محور منابع و شرایط لازم جهت مداخلات ارتقا سلامت اجتماع محور
- مراحل مختلف برنامه های ارتقاء سلامت اجتماع محور

اهداف مهارتی:

طراحی و اجرای یک مداخله ارتقا سلامت اجتماع محور

اهداف نگرشی

- درک اهمیت و جایگاه برنامه های اجتماع محور در توانمند سازی و ارتقا سلامت جامعه

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

در این دوره، علاوه بر استفاده از روش های سخنرانی تعاملی، بحث و تمرین در کلاس درس، بر مطالعه و یادگیری هدایت شده و فعالیت های یادگیری انفرادی یا گروهی دانشجویان برای تکمیل و توسعه ی یادگیری تأکید می شود. مطالعه ی کتب مرجع و نمونه های مقالات پژوهشی نقش مهمی در یادگیری اثربخش این درس دارد. علاوه بر آن هر دانشجو بایستی یک طرح پیشنهادی برای تحقیق با طرح ترکیبی در ارتباط با رشته ی تحصیلی تهیه و ارائه نماید.

روش تدریس حضوری

سخنرانی تعاملی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ

روش تدریس الکترونیکی

ارائه برخی از دروس به صورت آفلاین در قالب فیلم های تدریس شده توسط استاد

منابع آموزشی

1. McKenzie J, Pinger R, Kotecki J. An introduction to community health. Jones & Bartlett Publishers; 2011 Mar 4.
2. Naidoo J, Wills J. Foundations for Health Promotion-E-Book. Elsevier Health Sciences; 2016 Feb 19.
3. Kerr J. Community health promotion: challenges for practice. Baillière Tindall; 2000 Jun 2.
4. **Laverack G. Health promotion practice: power and empowerment. Sage; 2004 Feb 17.**
5. Bracht NF. Health promotion at the community level: new advances. Sage Publications; 1998 Dec 8.
6. Gorin SS, Arnold J. Health promotion in practice. John Wiley & Sons; 2008 Mar 11.
7. McQueen DV, Jones CM, editors. Global perspectives on health promotion effectiveness. New York: Springer; 2007 Jun 13.
8. Miguel AP, Luquis RR. Cultural competence in health education and health promotion. John Wiley & Sons; 2013 Dec 17.
9. Fritz JM, Rhéaume J, editors. Community Intervention: Clinical Sociology Perspectives. Springer; 2014 Aug 19.
10. Huff RM, Kline MV. Health promotion in the context of culture. Promoting health in multicultural populations: A handbook for practitioners. 1999:3-22.
11. Napier AD, Ancarno C, Butler B, Calabrese J, Chater A, Chatterjee H, Guesnet F, Horne R, Jacyna S, Jadhav S, Macdonald A. Culture and health. The Lancet. 2014 Nov 1;384(9954):1607-39.
12. National Institute for Clinical Excellence. How to change practice: Understand, identify and overcome barriers to change. London: National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE). 2007.
13. Kreuter MW, Lukwago SN, Bucholtz DC, Clark EM, Sanders-Thompson V. Achieving cultural appropriateness in health promotion programs: targeted and tailored approaches. Health Education & Behavior. 2003 Apr;30(2):133-46.
14. Curry L. The Future of the Public's Health in the 21st Century. Generations. 2005 Jul 1;29(2):82.
15. Cameron M, Cranfield S, Iles V, Stone J. Making informed decisions on change: key points for health care managers and professionals.
16. Smeltzer JL, Neiger B, Mckenzie A. Planning, Implementing and Evaluating Health Promotion Programs.

تجهیزات و امکانات آموزشی

- لپ تاپ
- ویدئوپروژکتور

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
	مشارکت فعال در کلاس و ارزیابی فعالیتها و کیفیت تکالیف درسی	۲
	ارزیابی طرح ارتقا سلامت اجتماع محور ارائه شده	۶
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	امتحان پایان ترم	۱۲
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامہ: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقا سلامت		سال ورودی:	زمان ارائه درس: نیمسال دوم ۱۴۰۳-۰۴			
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه/ رسانه
۱	اول		تعریف جامعه و اجتماع و مولفه های اجتماعی تعیین کننده سلامت	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی
۲	دوم		تعریف فرهنگ ، فرهنگ سلامت و لایه های آن شاخص های فرهنگ سلامت و ارزیابی آن	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی
۳	سوم		فرآیند فرهنگ سازی و اصول حاکم بر آن پیش نیازهای فرهنگ سازی سلامت محور ارتباط جو جامعه با فرهنگ سلامت نقش دین در فرهنگ سازی سلامت	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی
۴	چهارم		فرهنگ سازمانی (مفهوم و تعریف، عوامل و اجزاء، شکل گیری و تداوم) الگوهای رفتار فرهنگی و سازمانی در تحلیل اجتماع و جامعه نگرش سیستمی به فرهنگ	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی
۵	پنجم		مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر و غلبه بر عوامل مقاوم	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی
۶	ششم		مدل های فرهنگ سلامت محور: <ul style="list-style-type: none"> • مدل های توصیفی (مطالعات موردی) • ، مدل های پیش بینی (روابط علی معلولی) • مدل های تجویزی (هنجاری) • موقعیت مناسب 	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی
۷	هفتم		مدل های فرهنگ سلامت محور: <ul style="list-style-type: none"> • مدل کاکس • مدل Berends (عضو و عقاید) • مدل Geller یا مدل سه وجهی فرهنگ (محیط ، فرد ، رفتار) • مدل Cooper • مدل رشد یافته فرهنگ سلامت محور 	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی
۸	هشتم		تعاریف ، ضرورت و اهمیت ارتقاء سلامت اجتماع محور اهداف و ویژگی های مداخلات اجتماع محور منابع و شرایط لازم جهت مداخلات ارتقا سلامت اجتماع محور	دکتر کریمی	اتاق دکتر کریمی	سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی

			عوامل موثر بر موفقیت و پایداری مداخلات ارتقا سلامت اجتماع محور				
سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی	اتاق دکتر کریمی	دکتر کریمی	روش های ارتقاء سلامت اجتماع محور مراحل مختلف برنامه های ارتقاء سلامت اجتماع محور			نهم	۹
سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی	اتاق دکتر کریمی	دکتر کریمی	رویکرد برنامه ریزی شده به سلامت جامعه			دهم	۱۰
سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی	اتاق دکتر کریمی	دکتر کریمی	مشارکت جامعه در برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی مداخلات اجتماعات سالم (محلہ سالم ، خانواده سالم و ...)			یازدهم	۱۱
سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی	اتاق دکتر کریمی	دکتر کریمی	کاربرد رویکردها و توسعه سلامت اجتماع محور نظریه های توسعه جامعه در مداخلات ارتقا سلامت جامعه محور بسیج افراد و منابع برای ارتقا سلامت			دوازدهم	۱۲
سخنرانی تعاملی ، بحث گروهی	اتاق دکتر کریمی	دکتر کریمی	امتحان پایان ترم			سیزدهم	۱۳